

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Merceura si Sambet'a, F6ica una data pe septemana, — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl v.a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 40 doidioceri, or 3 galbini mon. sunat6ria. Se prenumera la postale c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari s6u mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiacare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu es voru mai primi publicari.

Nr. 43.

Brasiovu, 11 Iuniu, 30. Maiu 1864.

Anulu XXVII.

MONARCHIA AUSTRIACA

Dela dieta.

Siedinti'a din 4 Iuniu. Dupa prelegerea in limb'a romana si rectificarea protocolului siedintiei trecute, in care se aflá de facia 83 membrii se da dep. Nicola concessiune pe 20 dile si se cetesce petitiunea romaniloru din comun'a Tiapu (Abtsdorf) care protest6sa in contr'a petitiunei sasiloru, a caroru representantia com. dedese petitiune cá se se incorporese cu sasimea, si se r6ga se li se d6 pace a remané in Alb'a inferi6ra. Petitiunea se tramite la comitetulu de petitiuni si la ordinea dilei vine desbaterea speciala despre curtea casativa.

Titul'a din proiectulu regimulu se primesce; inse §-lu 1 despre scaunulu ei dede ocaziune la mari si indelungate desbateri.

Ed. Herbert face interesante descoperiri despre starea justitiei, proponendu una ic6na trista despre justiti'a inainte de 1848, laudandu pe cea de suptu absolutismu si proponendu unu emendamentu de 8 puncte cá cum are se fia curtea casativa in Vien'a. Cá unulu ce f6 10 ani concipistu la cancelari'a de curte descoperi: camca candu sosiea acolo cate unu procesu civilu revediatu numerulu se stergea in siedinti'a, dar' procesulu se aruncá in registratura si nime nu se mai ingrigiá de elu. Venindu urs6re se ponea si ele la acte si neci bilete pré inalte numai potea invia procesele pitulate in modulu acest'a. Asta manipulatiune durá dela 1836—46. Dupa m6rtea cancelariulu br. Miske subtu Nopcea amortise justiti'a cu totulu, dela 1846—48 subtu br. Iosika merse lucru cu energia, inse procesele erau atatu de gramadite, in catu se mai aflau de resolvatu preste 1000, cu t6te ca cancelari'a aulica abia avea la 4000 numere de protocolu si erau 48 pers6ne active. De aici apoi lauda justiti'a dela 1851—61 subtu care in scurta vreme s'au prelucratu t6te restantiele si suptu care unu procesu criminalu s6u civilu se resolvea in 4 celu multu in 6 septemani si in 10 ani ai vietiei sale ea resolvá mai multe procese de catu in sute de ani mai nainte cancelari'a aulica. Incep6 justiti'a auton6ma cu una anarchia liniscita, multiamita indelungu rebdarei si patientiei poporulu nostru! Ci pentru-cá se nu derivese intr'unu tribunalu de sange, intieptiunea regimulu chiemá in vi6tia judecifulu supr. dela gubernulu r. de acum din ti6ra, la care luá parte cu votu si vorbitoriulu. Una multime mare de procese dice incursera si se mai adausera si pecatele cele vechi dela tribunalulu suprem. judeciu urbarialu. Teancurile de procese stetera catu turnulu de mari gramadite preste olalta; martoru 'mi e ecscelentulu meu siefu. Una data mi se dederá vreo 80 procese neresolvate si diacát6re si restantiele debue se mai fia in masa mare. Veni diet'a, se tramise la sen. imp., reincep6 diet'a, care celei mai mari parti din acestu tribunalu i ocupa tempulu, pe candu unii ingenunchia sub sarcin'a lucrului. Imi potu intipui durerea ce o simtia Esc. S'a candu dupa iubirea s'a de dreptate conscienti6sa debuiea se 'si aduca votanti, cari neci ca avea cunoscintia de legi si p6te ca d6r' neci au taiatu paginile codicei. In urm'a acestor'a dice, ca nu e altu

mediulocu, de catu se se ecstinda cerculu activitateri supremei curti casative din Vien'a si asupr'a Ard6lului, cu nescie modificatiuni garantat6rie de autonomi'a tierei, si concursulu si colucrarea tuturoru capacitatiloru din monarchia ar' av6 influintia la aventarea justitiei. Se nu intramu in ogasiulu celu tristu de mai nainte, ca priminduse § 1 cu curtea casativa din Ard6lu ne amu incarcá spese mari pe umeri, 6r' unu senatu nu e de ajunsu. La ac6st'a me provocu la Esc. S'a (B. de Popp vice-presiedinte gab.). Eu sciu catu lucru e aici, si atunci, candu toti si ar' implini datori'a. Eu inse sciu si aceea, ca intr'unu colegiu de 12 pers6ne numai 8 sunt diligenti, cari apoi debue se p6rte in spate pe ceialalti. — (Ilaritate mare). Asia ast'a e fapta (Ilaritate si Bravo). Dupa ac6st'a dice, ca trebue celu pucinu 15 pers6ne in trebile legislative la unu senatu si propune spesele senatulu de 96.440 fl. pe anu, pe candu in Vien'a senatulu pusu suptu curtea de casatiune abia ar' costá pe diumetate. Apoi redicandu una curte casativa deosebita ne amu rari cercurile capacitatiloru in ti6ra astufeliu, in catu pentru instantiele din Ard6lu nu ne ar' remané capacitati eminente si capitale. Dupa aceea 'si propune amendamentulu formulatu, cumuca cerculu activitateri supremei curti casative c. r. in Vien'a in poterea patentei dela 7 Augustu 1850 etc. se se estinda si preste marele princ. Ard6lulu. Presied. 'lu cetesce si Herbert cetesce si celelalte §-e si se spriginesce de ajunsu.

Comisariulu reg. A. de Papp combate propunerea lui Herbert, cá una ce e in contr'a constitutiunei patriei si in contr'a diplomei din Octombre, si invaluesce in sene DD. una taierea a Ard6lului dela coron'a s. Stefanu si recomanda §-lu 1 din propusetiunea regimulu, scarmena unele asertiuni aduse de br. Salmen si reflecta la disele d. Gavriele Manu si dechiara, ca regimulu are de cugetu a aduce unu proiectu de lege si despre organisarea instantieloru judecatoresci mai de diosu.

Metropolitulu Alecs. Sterca Siulutiu 'si arata bucuri'a, ca s'a luat in consideratiune separarea justitiei de administratiune; ar' fi fostu f6rte de doritu dise Esc. S'a, candu s'ar' fi facutu inceputulu cu organisatiunea instantieloru mai de diosu si asc6pta cu incredere, ca se va face si ac6st'a pronuncanduse, cá scaunulu curtei casative ardelene se fia in ti6ra ad. dupa § 1 alu maioritateri comisiunei. — Mai vorbesce Budacker pentru Vien'a si Popea intr'una cuvenlare longa spriginesce votulu maioritateri comisiunei din punctulu de vedele atatu giudiciale, catu si administrativu, finantialu si locale. Comisariulu reg. de Papp responde refrangundu asertiunile opuse proiectulu guvernulu, 6r' Dr. Teutsch apera proiectarea lui Herbert, dicundu, ca agresitu regimulu, candu a facutu senatulu judecatorescu de acum longa reg. guvernulu, fiendu-ca cu scris6rea de man'a imperat6sca din 21 Dec. 1860 Maiestatea S'a a dechiaratu, cá t6te determinatiunile dreptulu civilu si criminalu austriacu se remana in vig6re, prin urmare curtea de casatiune in Vien'a inca debuiea se remana in vig6re pana astadi. 6r' catu privesce autonomi'a, apoi ac6st'a si coron'a Ungariei nu p6te stá in cale unei mai de apr6pe uniri

a țierei cu corón'a imperatésca a Austriei si mai vertosu dela sanctiunea pragmatica si dela inarticularea legiloru fundamentale de statu din 20 Oct. 1860 si 26 Fauru 1861 încóce, între bravo din centru (sasii) votesa pentru propusetiunea dep. Herbert.

Episc. Fogarasi aparà proiectulu maioritateri comisiunei într'una cuventare pe catu se póte de grea si parlamentara, dicundu, ca cele ce le a auditu astadi s'ar' fi tîenutu mai bene de desbaterea generala; cuventari frumóse plene de mediu si care dovedescu multa sciintia s'au tîenutu astadi, inse pe densulu totusi nu l'au convinsu; demustra, cumuca recursulu la monarchu „recursu salvo ad principem“ se radima pe unu conceptu retacitu, déca se confunda cu persón'a principelui; principele nu judeca, de catu agratiésca, judecatorii, ei judeca nedependentu ori si unde ar' fi scaunulu judeciului; din parte-i neci una data n'aru dá unu astufeliu de testimoniu de paupertate țierei, precum a avutu ocasiune a 'lu audi astadi. Elu a tîenutu mai multu despre destoinicia barbatiloru de statu ai Ardélului, de catu pe catu vede din cele ce s'au disu aici in obiectulu acest'a. Fiii Ardélului! — déca n'au si inaintatu țier'a acést'a cá alte țieri, déca durere sunt si mai seraci, — ceea ce trebuie se se impute impregiariloru celoru vitrege — inca totu sunt in stare a dá țierei judecatori nedependinti si cari nu se pre lase in laturi; dar' inse bastión'a de aperare a nedependintiei judecatoriloru si a necoruptibilitateri loru nu trebuie se se caute eschisivu numai între paratii Vienei, ci in conscientiositatea judecatoriloru! (Aplausa sgomotósa). Opiniunea publica in contr'a vre unui judecatoriu, care eacentréza séu da lesne in laturi, mai iute se desvólta in patri'a mai stremta, de catu in Vien'a cea mare, unde se perde între multime; facia cu asertinnile (Herbert, Teutsch etc) cumca dorintiele poporului facia cu astufeliu de întrebatiuni nu trebuie se se iè in séma dice, cumca tocma acést'a e obligatiunea fiasicarui deputatu si elu neci ca ar' votisa longa una astufeliu de lege, despre care ar' sci, cumca se improtivésce dorintieloru maioritateri poporului, de óre-ce numai acelea legi 'si au viitoriulu, care se radima pe multiamirea poporului. Ei pare reu, ca proiectulu respectivu alu guvernului cu defigerea scaunulu a aruncatu marulu certe, Eridei, in adunare; elu nu cunósce lege, care ar' hotari, cumoa tabl'a regésca se fia in Muresiu-Osorheiu; defigerea loculu e dreptulu suveranulu; asia in deosebite tempuri a fostu scaunulu tribunalulu supremu in locuri deosebite; unde e elu acum in fapta, elu insusi inca nu scie (ilaritate). Principele standu mai pre susu de partite totudeuna a defiptu loculu dicasterieloru de capetenia si si acuma s'aru fi intemplatu asia. Si intorcunduse catia Herbert si Teutsch dice, ca nu scie in istori'a constitutiunei casuri de acestea, cá una dieta, fara se fia provocata, se 'si arunce ea singura p'aci incolo cea mai frumósa marga din dreptulu autonomiei sale, precum poftesce propunerea acést'a (alui Herbert). Denéga si dietei acesteia competinti'a la asemenea pasi. In urma dice, ca tiene cu propunerea maioritateri (romanii) si in casu, candu acést'a ar' remané in minoritate, propune „cumca scaunulu acestui tribunalu supremu se hotaresce de Maiestatea S'a c. r. apostolica.“

Rannicher nu pricepè propunerea, déca principele póte hotari scaunulu judecatoriei si afara din sinulu țierei.

Presedintele responde, ca oine nu o întielege n'are lipsa de a o sprigini (ilaritate). Acést'a propunere se spriginesce cu maioritate eclatanta. Finea siedintiei la 2 óre.

Prenunciamu, ca in urm'a urmeloru in 8 Iuniu la votisare cadiura tóte cealalte emendamente, si se primi propusetiunea maioritateri comisiunei cá scaunulu trib. s. se fia in țiera cu 47 in contra la 40 voturi. Episc. Fogarasi si reg. Koronka inca au votatu cu romanii.

Curtea suprema pentru Transilvani'a.

Mai nainte de a esi acestea linióre in publicu, diet'a țierii nóstre va fi decisu asupra propusetiunii regesci a opta; s'ar' para prin urmare, ca noi in totu casulu amu esitu cu opiniunile nóstre prea tardiu, cu atatu mai tardiu, cu catu cititorii au apucatu a cunósce atatu voturile maioritateri si minoritateri respectivei comisiuni regnicolare, catu si ale partiteloru formate in dieta. Dupace inse noi cugetamu a cerceta cestiunea curții supreme séu inalte, precumu o aru numi ceilalti romani, in legatura strinsa cu cestiunea generala a administrarii de dreptate in Ardealu, credemu ca cititorii neci acum nu voru lua in nume de reu óre-care cercetari întreprinse pe acestu terenu si din partea nóstra. Nu ne vomu lasa inse in discussiuni teoretice ostenitóre de spiritu,

nu vomu formula articulu asupra unui obiectu de legislatiune, carele nu e specialitatea nóstra, ci ne vomu ocupa numai cu unele parti practice ale atinsei cestiuni, de care avemu cuvinte mari de a presupune, ca le pasa la toti locuitorii mai pricepetori.

Disput'a principala decurge astadi asupra defigerii scaunulu séu resiedintiei Curtei suprema judecatorésca a Transilvaniei. Se fia aceeași in Vien'a, precum voiesce birocrați'a sasiloru, séu se i se caute locu aici a casa precum voiesce maioritatea? Temeiurile cu care ni s'a spusu ca sia proptitu maioritatea comisiunii opiniunea s'a, nu ne-au indetulatulu, adica voimu a dice ca nu fusera de ajunsu, ele inse inca nu ne scandalira intru nimicu. Din contra avuramu ocasiune catu a citi, catu a si audi cateva temeiri de a le minoritateri, dintre care pe unele déca le-ai priimi, te-ar' duce in cele mai gróse absurditati, eara altele aru fi in gradulu celu mai inaltu periculósce in consecintiele loru, prin urmare ele merita de a fi respinse cu taria si demnitate. Noi ne vomu ocupa deocamdata numai cu acestea din urma.

Minoritatea voiesce cá curtea inalta se se stramute la Vien'a, din cauza ca sasii aici acasa se temea de inriurinti'a romaniloru, séu adica ei s'aru teme, ca romanii carii voru ajunge de membrii ai curții inalte, le voru face loru nedreptate, ii voru cumpata séu cum amu dice pacali, cá se 'si pérda procesele pre care le voru avé ei cu romanii.

Minunatu temeiu, excellens argumentum ad hominem! Apoi dara romanii inca au totu dreptulu de a se teme, ca déca curtea inalta va apuca in Vien'a, acolo inriurinti'a sasiloru va fi in stare de a face cá ei, romanii, se 'si pérda tóte procesele cate le-aru porta cu sasii.

Acum inse minoritatea trebuie se 'si remana siesi consecinte, déca nu voiesce cá lucrarea ei se tréca de absurda. Se temu sasii de romani la curtea inalta? Fórte bine; atunci inse ei trebuie se se téma de romani cu atatu mai vertosu la tribunalele de instanti'a prima si la tribunalele apelative, pentru-ca sciutu este cumca cele mai multe procese isi iau capetulu in acestea doua instantii si cele mai pucine mergu pana la suprem'a instantia. Deci aceia carii se temu (déca cumva nu 'si batu numai jocu) de influinti'a romaniloru pe la tribunale, pentru-cá se scape de aceeași, au se faca un'a din doua, adica: séu se puna ceriulu si iadulu in miscare, pentru cá romanii se nu ajunga membrii pe la acelea tribunale, pe unde se judeca sasii cu romanii, si fiinduca ei se judeca pe la tóte trei instantiele, judecatorii romani se nu fia pe nicairi; séu se apuce lucrulu si mai radicalu, se mérga inainte pe calea sparta de Dr. A. Ryger prin motiunea s'a subscrisa de 72 membrii ai senatului imperialu *) si se mediocésca desfiintiarea autonomiei Ardealulu in ramur'a judecatorésca intru celu mai latu întielesu, adica cerenduse stergerea articulu II in diplom'a imperatésca dela 20 Oct. 1860, cum si a § 10 din patent'a dela 26 Fauru 1861 si se traga tóta legislatiunea civila si penala, cum si a administratiunii de dreptate curatu si simplu in sfer'a de activitate a senatului imperialu, apoi totu in consecintia logica firésca se dea tóta justiti'a si tóte denumerile membriloru de tribunale in grij'a ministrului justitiei din cealalta parte a monarchiei, in tocma precum a fostu dela 1849 pana in Aprile 1861. Si anca neci cu atata nu e destulu, ci se devina desfiintiatu ori-ce dreptu de alegere, se se ia totuodata de maccima, cá ori-ce romanu ardélenu ar' voi a sierbi in ramur'a judecatorésca, nu cumva se fia aplicatu la vreunu tribunalu din Ardealu, pentru-cá nu cumva se apuce undeva vreunu sasu in manile lui, ci romanii se fia tramisi pe la Galiti'a, Silesi'a, Istri'a, Dalmati'a etc., ca pentru „rumuni“ si pe acolo este bine. Asia, acésta mesura se se ia cu atatu mai vertosu, ca aparatorii minoritateri mai au anca si unu altu temeiu, pentru carele curtea inalta nu trebuie se remana in Ardealu, adica

vedeti Dv. ómeni buni, slabitiune, ratacire, amagire omenésca, — aici a casa judecatoriei inaltei curti tocma de aru si remané cu totulu scutiti de simpathii si antipathii nationale, ar' fi inse preste putintia de ai apara si scapa de inriurintiele particulare, de fermeculu unor ochi negrii cá murele, séu de arguminte lustróse, de lacrimel mamei, scrorii lelitiei, anyám, hugam, néném, Frau Maetter, Schwister, Tant, de mustrarile si rugarile ceti facu tat'a, fratele, unchiulu, cuscrulu, cumnatulu si ce mai sciu eu cate rudanii pana la opta spitia de sange si pana la a optusprediecea de cumetria.

Ce se lasamu glum'a la o parte, eara a nu cadea in satira e curatu preste potintia.

*) Vedi actele senatului imperialu sub Nr. 982 1864.

Nu credem se mai fia o tíera, in care se se afle ómeni, carii se aiba fruntea de a 'si dá sie si toturorú compatriotiloru unu testimoniú atatu de indiositoriu si spuroatu despre total'a lipsa in simtiulu de dreptu si dreptate, cum si a ori-carorú calitati mai eminente, care facu pe judecatorulu séu ancai pe omulu care se scia pretini pre sene si demnitatea s'a. Intru adevéru acei farisei, carii denéga ardeleniloru, eara mai alesu romaniloru ori ce facultate de a poté fi judecatori drepti, necoruptibili, se cunoscu fórte bine pe sinesu, apoi ei dupa cugetulu lorú celu coruptu judeca pre tóta lumea ceealalta.

Departe suntemu noi de a sustiené, ca dóra toti ardeleni aru fi totu atati semi-angeri, fiintie scutite de ori-ce vitiú si pecatu, sunt si intre noi ómeni cum se dice, slabi de angeru, lipsiti de tari'a de spiritu care face pe barbatu, — corrupti chiaru, supusi la tentatiuni si lacomi dupa avuti, cum si altii tiranosi, insetati de resbunare; sustienemu inse si vomu sustienea totudeuna pe temeíulu cunoscintiei de ómeni, de tieri si popóra ce ne-amu castigatu in restimpu aprópe de 1/2 seculu, ca cele doua milióne locuitori ai tierii au totu dreptulu de a nu 'si schimba moralitatea lorú considerata preste totu cu neci unulu din popórale celorualte tieri austriace si chiaru ale Europei íntregi, prin urmare au si dreptulu a respinge dela sene cu dispretiu ori-ce tutoratu ce li s'ar' impune lorú de airea sub pretestu ca moralitatea si simtiulu de dreptu in Ardealu ar' fi decadiutu. Multiamita cerului, ca pseudocultur'a anca nu nea stricatu simburele celu sanatosu si cu ajutoriulu celui de susu, ne vomu sci apara de asemenea stricatiune, eara pe unde apucà vreo gangrena, o vomu sci curati totu noi, numai altii se ne mai si lase in pace, se ni se lase tribun'a libera si pres'a mai deslegata, pentru-ca pre catu timpu pana si persón'a unui bietu cancelistu trece óresi-cum de sacra, inchisa, dadaoita si aparata de ochiulu publicitatii prin legi aspre, pe atata e preste putintia de a controla afacerile publice, fia judecatoresci fia administrative. Deci, tribuna, presa, juri, legi íntiepte in catu ne lipsescu acelea, apoi cevasi patiintia 9—10 ani, pentru-cá se vedeti ce se alege de noi prin noi; eara pana atunci altii — intre acestia tocma si nemtii — se 'si mature barbatesce pe la usia s'a pentru-ca ne remasimu, ca au se curatia mai multu de catu noi. (Va urmá).

UNGARIA. Maiestatea S'a a benevoitu a denumi pe consiliariulu cancelariei ungarice Kolomán Beke vice cancelariu ungrescu.

La cele 4 aperturi de cons. dela cancelari'a ungara se denumira Rudolf de Ekstein, R. de Dobrzanszky, Szabo de Várad adm. din com. Saboles si ases. de tabla r. Georgiu de Popa, esti 2 din urma extra statum. Gratia Domnului, ca a intratu si unu romanu bunu in cas'a fabricarii dispenselorú si a impartirei sortiloru! —

Cronica esterna.

Conferintiele dela Londonu inca n'au neci unu resultatu de pace, neci cestiunea de a se prelungi armistarea nu se potú resolvi, fiendu-ca danii vréu numai pe 14 dile si germanii pe 2 luni armistare, apoi danii au dechiaratu blocare porturilor germane, déca pana la 12 nu se va alege intr'una parte. Afara de Rusi'a tóte puterile se invoiescu la ignorarea tractatului din 1851—2, ér' Rusi'a, fienduca i se periclitéza pretensiunea de clironomia, nu, ea nu se invoiesce neci cu otarirea prin votulu universalu, neci cu linea Schley intre Dani'a si Schleswig-Holstainu. Inca adi in 11 se va mai tiené una conferintia, dupa care se va re'ncepe resbelulu, déca nu se voru poté impaca. —

In GRECIA bucuria generala, ca din 2 Iuniu insulele jonice se afla incorporate cu Greci'a. Regele calatoresce prin tíera si porturi, are inse a suferi multe neajunse din partea capricielorú unorú corifei de partite, cari sfasia trancuilitatea publica. —

Turcii concentréza la Vidinu mai multe batalióne trupe si baterii.

PRINCIPATELE UNITE ROMANE. Bucuresci. Inainte de a plecá Domnitoriulu la Constantinopole incredintia printrunu actu oficialu guvernarea tierii consiliului de ministri si dumineca in trasur'a domnésca cu d. Negri si una suita numerósa calatori la Giurgiu intre entusiastice primiri si salutari. La Cernavoda se aflá unu generalu de brigada atasiatu Salih-Pasia cu alta suita. De a ci venira la Chiustende de unde pe corvet'a Beirut porní la Bosforu, unde fú primitu de unu vaporu romanu si de deputatiunea romaniloru íntempinatori la 9 óre desoalecà Maria S'a in

Chioschiulu celu mai stralucitu dela apele dulci, unde aflá cea mai magnifica hospitalitate.

„Mon. Romaniei“ deminte scirea publicata de diurnalele straine si de „Romanulu“ cumca ambasadorulu englesu Sir E. Bulver cu íntielegerea aelui francesu a propusu a se numi una comisiune micsta spre a administrá averile monastriilorú moldo-valace pana ce se va resolvá cestiunea proprietatei. —

21 Maiu. Cuventulu

adresatu Inaltimei Sale Domnului Romaniei de pré santitulu Mitropolitulu alu tierii romanesci in numele inaltei comisiuni insarcinata cu recensementulu generalu alu plebiscitului din 10—14 Maiu 1864.

„Maria T'a!

Depunemu in manele Inaltimei Tale actulu solemn, plebiscitulu din 2 Maiu, prin care poporulu romanu, ascultandu vocea Mariei Tale care 'lu chiama la egalitate si libertate, a sanctionatu inca odata maretiulu seu faptu din 5 si 24 Ianuariu 1859.

Maria T'a! Sperantiele acestui poporu se concentra tóte in Maria Vóstra; ca-ci istori'a lui ii spune, ca precum din principii sei, unii 'lu au liberatu de sclavagiu, altii 'i an datu glori'a militara, totu astufelu si Maria T'a ilu vei conduce pe calea dreptatii la egalitate, libertate si glorie nationala.

Se trairi Maria Vóstra!

Se traiésca Romani'a!

Responsulu Inaltimei Sale Domnului.

„Pré sante parinte si Domnilorú!

Imi este fórte greu a ve ascunde emotiunea ce simtiescu, priimindu din manile Dumneavóstra rostirea vointiei natiunei. Acésta manifestatiune atatu de vederata, atatu de mare a Romaniei pentru persón'a mea si pentru marele fapte ce avemu a sevirsi, eu o priimescu cu bucurie si cu o legiuita mandrie.

Trebue inse se ve marturisescu, Domnilorú, eu neci ca me indoiamu de resultatulu votului nationalu.

Facandu nu apelu catre natiune, puindu tíer'a in positione de a se rosti ea insusi, eu eramu incredintiatu ca tíer'a se va uni cu cugetarile mele, eu eramu deplin incredintiatu ca bunulu seu simtiu, ca inteligentulu seu patriotismu se voru grabi a osindi patimele nesocotite care de siése ani impedita desvoltarea fericirei publice. Astandi tíer'a a vorbitu, si Europ'a íntréga aplauda, cum aplaudu si eu, deplin'a si minunata ordine cu care unu statu de cincí milióne locuitori a indeplinitu unu actu atatu de solanelu.

Priimescu puterile estraordinare ce Romani'a imi da prin manile D-vóstra. Eu voiu sci a me arata demnu de acésta incredere, facandu íntrebuintiare de aceste puteri, numai pentru a organisá intr'unu chipu solidu constitutiunea nóstra politica, si apoi impartindule cu ambele adunari prevediute de statutulu, si care, in adevéru, voru fi representatiunea nationala a tierii.

Votulu ce D-vóstra imi presentati, nu este numai legitimiatiunea actului din 2 Maiu. Elu este totuodata si respaltirea necontentelorú mele staruintie pentru binele publicu si pentru emanciparea claselorú impilate. Acestu actu este in ochii mei cea puternica incuragiare ce 'mi da tíer'a, pentru-cá, dupe espresiunea D-vóstra si dupe dorinti'a mea, se conducu Romani'a pe calea dreptatiei la egalitate, libertate si glori'a nationala.

Daca cu atatea greutati ce amu íntimpinatu in trecutu, daca cu tóte impedicarile ce cu scopu vederatu s'au facutu pana acumu guvernului meu, eu amu pututu realisé ceva folositoru, ce nu vomu poté noi dobindi, candu Domnulu si marele puteri ale statului voru fi strinsu uniti prin o legatura statornica si leala?

Acést'a este speranti'a mea, pré sfinte parinte si Domnilorú. Acésta sperantia se va impliui, nu me indoescu, cu ajutorulu provedintiei si cu impreuna lucrare a tuturorú barbatiloru de bine.

Eu me radiemu pe buna vointia a Augustei curti suzerane si a inaltelorú puteri garante, pentru a indeplini mesurile mantuitoire ce natiunea íntréga a sanctionatu. Ele pururea ne au doveditu tóta îngrijirea lorú, de cate ori Romani'a 'si a esprimatu dorintiele si trebuintiele sale. Si asta data, simpaticulu lorú concursu nu ne va lipsi. Dupa ce inaltele puteri au garantatu prin tractate solanele esistenti'a nóstra politica, ele cu aceiasi buna vointi'a voru recunósce institutiunile ce alesulu tíerei si vointi'a natiunei le au judecatu cá neapérate pentru fericirea din launtru a Romaniei.

„Se uramu dar' cu tóte sperantiele nóstre acésta di bene cuventata, care ne deschide unu nou viitoru, si care asociasa

intr'unu chipu atatu de ferioitu cu numele Dómnei, iubitei mele soçii, una din datele cele mai insemnate ale istoriei nóstre.

„Se juramu cu totii de a jertfi tóte puterile nóstre, totu patriotismulu nostru pentru marirea si ferioirea tierei nóstre.”
„Se trálezoa Romani'a!”

Circulara

pré santitului locotenentu de Mitropolitu alu Moldovei si Sucévei.

Cucerniciloru preoti!

Proclamațiunea prea inalt. Domnu Stapenitoru din 2 Maiu, prin care chiama la viéti'a publica pe totu poporulu, pe totu Romanulu cetatiénu si impreuna cu elu si pe clerulu seu, a implutu de bucurie inim'a sincera si benevoitóre a fia-carui'a dintre noi.

Din momentulu promulgarei acestei proclamațiuni, inim'a si sufletulu meu au saltatu de bucurie, ca-ci nu putému vedé salvarea populului romanu, de catu numai atuncea candu cu totii vomu lucrá, vomu face sacrificie reciproce, vomu legifera, asia dicundu, prin consensu, (consensus omnium) interesele nóstre nationale, publice si private.

Ei bine, cucerniciloru preoti, astadi candu suveranulu Romaniei ne au deschisu acésta cale salutarie, plina de libertate si egalitate, candu ne-au deschisu acésta cale parintésca, trebui-va óre cá noi, clerulu romanu, se stamu rece si ou indiferentia la vederea unui asia de mare si patrioticu faptu? De buna séma ca nu. Clerulu dar' nu va fi indiferent; clerulu, care astadi mai cu séma este chiamatu a se bucurá din patriotismulu iubitului nostru Domnitoru, prin legea supusa aprobarei natiunei romane, de tóte drepturile cetatienesci, trebuie se se arate demnu de chiamarea ce 'i se face, trebuie cá prin initiativa si faptele sale patriotice se bine meritése patri'a pentru drepturile si ingrijirea ce 'i da.

Eu inca de multu fiindu deplinu convinsu de bunele si parintéscele intentiuni ale Princiului nostru Domnitoru si ale guvernului seu, pentru imbunatatirea sórtei clerului, nu amu incetatu, dupe cum sciti, a vi le aretá si a ve incredintiá despre ele in totu d'aun'a si la tóta ocașiunea.

Si astadi, nu mai pucinu amu trebuitu a 'mi implini datori'a de archipastoru si parinte alu vostru spiritualu, candu mai cu séma sórtea Romaniei este lasata in mainele poporului condusu moraluminte de cucernici'a vóstra. Acésta datorie pana acum mi amu implinitu o mai multu prin organulu protoiereiloru.

Acum inse, me adreesu directu catre cucernici'a vóstra, cá se 'mi implinesou si mai consciintiosu datori'a mea de Pastoru, desteptandu-ve la calea cea buna aretata de legea supusa deliberatiunei si aprobarei poporului romanu.

Cucernici'a vóstra ve aduceti aminte de anulu 1857, anulu Unirei, cu alte cuvinte anulu invierei Romaniei; si sciti cine au fostu cei antaiu apostoli ai acestei mare si salutarie ideie!

Clerulu de siguru au fostu in fruntea poporului, propagandu si sustienendu cu demnitate acea ideia, prin urmare, clerulu atuncea a sciutu a se patrunde de marea si santa s'a chiamare, a doveditu ca elu simte si doresce cá natiunea s'a se fia si se tiena loculu intre natiunile libere si civilizate ale Europei, se tiena loculu acelu pe care provedinti'a neincetatu 'i 'lu arata prin degetulu seu

Unirea cautata si sustienuta de cleru cá si de intregulu poporu romanu, ea a devenitu unu factu indeplinitu; daea inse Unirea n'au datu inca cu acea inbelsiugare, pana acum, fructele ce s'au doritu, caus'a au fostu ca 'i au lipsitu celelalte institutiuni de dreptate si egalitate, cauza ce se arata indestulu si prin proclamațiunea M. Sale Domnului.

Amu dar' tare credintiá, ca clerulu nostru romanu nu numai ca nu va fi uitatu maretile sale fapte din trecutu, ci inca, spre complectarea loru, va fi si astadi celu antaiu care va da probe de iubire si patriotismu catre alesulu natiunei romane.

Clerulu romanu va sci ca pe longa marele nume de apostoli ai propagarei religiunei lui Christosu, a uni si pe acelu de apostoli ai propagarei principiiloru timpului datátore de viétiá nationala.

Inainte dar', inainte cu barbatie si cu prudentia, si se nu plecamu urechile nóstre in ascultarea ori caroru vorbe; se nu credemu ca suveranulu Romaniei din 5 si 24 Ianuarie

nu voiesce, pe longa imbunatatirea starei sociale si publice romaniloru, si pe acea a clerului, care este sufletu! societate

Alesulu Romaniei scie, este convinsu ca clerulu este unulu din elementele cele mai vitali ale societatei; elu scie ca clerulu tiene in mana s'a inim'a poporului, si ca este baze: tare si neclintita a ori carui statu bine intemeiatu. Avendu aceste sciinti, sórta clerului nu póte remanea neimbunatatita

Se ne facemu dar' mai antaiu noi datori'a catre tiéra a tronulu ei, se damu totu concursul prin sfatuii catre poporulu condusu de noi, invetiandulu in a deosebi binele de reu frumosulu de uritu si realitatea de aparintiá; si astu-felu, in unire cu totii, in linisoe, in pace si in dragoste fratiescoa se ne grupamu in giurulu tronului Romaniei, in giurulu alesulu nostru Aleosandru Ioan I.

Cá preoti ai altarului Ddiescu avemu datorie a implini aceste, si apoi a ne radima in iubitului nostru Domnitoru, ca la timpulu isi va face si elu datori'a catre noi.

Terminandu, inca odata, cucerniciloru preoti, ve dau parintiésca mea sfatuire, a ve convinge cu deplinatate despre tóte cele dise pana acum si a le urma in totulu, cá astu-felu chiamarea vóstra de apostoli se fia in adeveru deplinita.

Dumnedieu se ve bine cuvintése si se ve luminése in calea mantuirei nationale!

Locot. mitropolitu Moldavei si Sucévei,
CALINICU MICLESCO.

Nr. 1588, anulu 1864, Maiu 10.

Nr. 371/1864.

C O N C U R S U.

Devenindu vacanta statiunea de invetiátore la scól'a fetitiloru din comun'a opidului Resinari, se deschide prin acést'a concursu, spre ocuparea ei.

Cu acestu postu este impreunatu unu salariu anualu de 262 fl. 50 cr. v. a., unu relutu de lemne de 16 fl. 80 cr. si bani de cortelu de 16 fl.

Dómnele concurente voru avé pre longa cererea scrisa de man'a Domniei loru a dovedi prin atestate bune

- ca au dusu pana acum o vietuire nepatata in tóta privinti'a;
- ca sciu citi si scrie bine romanesce, si
- ca sciu totu felulu de lucru muerescu de mana trebuitoru fetitiloru nóstre si ca se precepta bine la invetiarea altora.

Cererile in asta privire sunt a se indreptá franco catra oficiulu mai diosu insemnatu (post'a Sibiiu) celu multu pana in 31. Iuliu a. c. cal. nou, fiinduca hartiele mai tardiu sosite nu se voru poté luá in considerare.

Resinari 9 Iuniu 1864.

1—3

Oficiulu opidanu.

68 1864.

P U B L I C A T I U N E.

In edificiulu scóleloru romane centrale de legea gr.-orientala din Brasiovu in suburbiulu scheiu, sunt mai multe iucaperi de pivniti si poduri, sigure si curate, numai de catu la cerere, de ase inchiriá. —

Informatiunea mai de aprópe in privinti'a acést'a, da Domnulu Radu Radovici negotiatoriu de aici.

Brasiovu 27 Maiu 1864 st. v.

E D I C T U.

Prin care Mihaiu Tomi gr.-cath. din Bistritia, — care cu necredinti'a s'a au parasitu pre legiuitá s'a muliere Florea Cucu, — se provóca a se infaciosi'a inaintea acestui tribunale matrimoniale pana intru nnu anu dela publicarea acésta; alt cum se voru decide si fara de densulu cele prin legi si canone prescise.

Datu din sesiunea tribunalului matrimoniale in 14 Aprile 1864 in Ghierl'a tienuta. pl. 1—3

Cursurilo la bursa in 10. Iuniu 1864 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 43 ⁵ / ₁₀ cr. v.
Augsburg	—	—	113 „ 50 „
London	—	—	114 „ — „
Imprumutulu nationalu	—	—	80 „ 60 „
Obligatiile metalice vechi de 5 0/0	—	—	72 „ 85 „
Actiile bancului	—	—	795 „ — „
„ creditului	—	—	196 „ 10 „

Obligatii desarcinarii pamentului in 6. Iuniu 1864:
Bani 72·25 — Marfa 72·75

Redactoru respundietoru

JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui

JOANNE GÖTT.